

Forfatter: Stuckenberg, Viggo

Titel: Udrag fra I GENNEMBRUD

Citation: Stuckenberg, Viggo: "Samlede Værker", i Stuckenberg, Viggo: *Samlede Værker*, 1910-11, s. 23. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-stuckenberg01-shoot-idm140680123768960/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Værker

stor; Faderen, Moderen, Jørgen og Johanne; men Penge havde den aldrig haft. Faderen havde været fattig alle sine Dage og Moderen ikke bragt Spor af Medgift, blot et grumme tarveligt Udstyr. Hun havde saa tit fortalt Jørgen om den Dag, hun blev forlovet; det var ude paa Landet hos hendes Søster, hvor Faderen var Huslærer; hun havde staaet og pyntet sig med sin nye hvide Kjole, og saa var Søsteren kommet og havde hjulpet hende, og, da hun var færdig, havde Søsteren sagt: Se saa, nu kan I jo gifte Jer paa Svovlstikker! Moderen var blevet rød i Hovedet og løbet ud i Haven; hun forstod saa godt Hentydningen; og dér ude havde hun truffet ham, og saa havde han friet. De havde gaaet rundt som forlovede i samfulde syv Aar, og var begge blevet op i Trediveerne, før Faderen fik et kummerligt lille Embede som Skriver ved et Hospital ude i Provinsen. Det Embede havde de giftet sig paa.

Ude ved Hospitalet var Jørgen født. Det laa paa en flad Mark i en flad Egn. Landevejen løb der forbi, hen over Landet, og forsvandt i Skoven, der stod i Vest, en halv Mils Vej borte, og gæmte for Købstaden. I Nord og Øst og Syd bredte sig Marker med spredte Gaarde og enkelte Landsbyer. Jærnbanen skar tværs over Markerne og tværs gennem Landevejen; man kunde følge Toget fra Horisont til Horisont omtrent; der var ingen Bakker.

Af begge Bedstefædrene havde Jørgen faaet Træheste og Huse til at stille op. Af Morfaderen, som han huskede ganske svagt som noget højt, mildt, hvidhaaret; bedst mindedes han ham siddende paa en Vogn, en Dag Jørgen havde været med oppe og hentet ham ved Jærnbanestationen. Det var kort før han døde. Jørgen var fem Aar den Gang. Og han huskede Dagen, da Brevet om hans Død kom. Moderen sad paa en Skammel inde i Dagligstuen med Brevet i Haanden og græd, og Faderen gik op og ned ad Gulvet. Naar han tænkte paa det nu,

kunde han se Moderens Ansigt for sig, rødt og fortrukket af Graad, og et hvidtskuret Gulv med en skinnende Solplet paa.

Og saa Farfaderen, som var Lübecker og sagde „sture Pusse-lanker“, naar han red Fedtelam med ham. Ham var han næsten bange for. Ikke fordi han nogen Sinde gjorde Jørgen det ringeste. Han legede altid med ham. Men hans Bevægelser var saa tunge, og saa talte han tit saa underlig haardt, mest til Faderen. Naar han gik forbi, maatte Jørgen altid staa stille og se efter ham med aaben Mund. Der var noget ved Farfaderen, han ikke rigtig begreb.

Største Delen af Aaret var de ene der ude ved Hospitalet. Saa løb Jørgen rundt paa Markerne og havde Lege for med Forvalterens to Dreng; rendte over Stenbunkerne paa Landevejen eller krøb i Træerne. Ingen af Delene maatte han; Stenene skar hans Fodtøj itu, og Træerne flængede hans Klæder. Han sad en Dag oppe i en Poppel, da Faderen kom gaaende. Det gjaldt om at skynde sig ned, inden han blev set, og saa greb han forkert og faldt ned i en Tjørnebusk, der stod ved Foden. Der fandt Faderen ham og fik ham hjem og klædt af for at faa Tornene pillet bort; han sad paa Køkkenbordet imens og smaagræd. Men Prygl fik han ikke.

Faderen havde ellers jævntig en Lussing ved Haanden. Den kunde komme, naar Jørgen mindst tænkte paa det, blot han stod paa et Stolesæde eller væltede en Ildrager. Og altid kom den med disse Masser af vrede Ord foran sig og bag efter. Saa fyldte Faderens Stemme de smaa Værelser som et ondt Vejr. Eiler naar Jørgen skulde hente noget og ikke kunde finde det; han fik jo aldrig mere end halv Besked. Han frygtede den Stemme meget mere end selve Lussingen. Det var Fest for ham, naar Moderen en Dag skulde høre ham i hans Lektier i Stedet for Faderen; det gik saa hurtigt for ham. Hos Faderen varede det syv lange og syv brede; han turde ikke komme, før han var fuld-